

Man kan leve godt og længe med tilbagefald

Tekst og foto af Britt Nørbak, journalist

Bente Christensen fik konstateret tilbagefald for ti år siden. På trods af at anden diagnose var værre end den første, har hun takket forløbet med en positiv indstilling.

Det er muligt at leve godt i mange år med tilbagefald, og det er Bente Christensen et bevis på. Hun fik konstateret tilbagefald i 2004, hvor hun oplevede åndenød og kontaktede sin praktiserende læge.

- Jeg spekulerede ikke på tilbagefald, og min læge troede bare, at jeg havde fået astma. Det troede jeg ikke, og da jeg har en søn, der er læge, bad jeg også om hans mening. Han opdagede, at jeg havde så meget væske i lungerne,

at jeg var ved at drukne. Jeg blev opereret akut og fik konstateret tilbagefald, fortæller Bente.

I 1992 havde hun fået fjernet højre bryst på grund af brystkræft, og hun fik derefter kemobehandling. I de efterfølgende ti år, hvor hun gik til kontrol, var der aldrig noget galt. Men i 2004 var hun sikker på, at der var noget i vejen, og det reagerede hun på. Der gik desværre et år, fra hun henvendte sig hos sin praktiserende læge, til hun fik konstateret tilbagefald i lungehinden, bækkenet, ribben og brystben.

Arrangerer tilbagefaldsseminar

Bente er ikke bitter over sit sygdomsforløb, for hun har altid været positivt indstillet. Hun har fået

flere kemokure, og hun har også fået kemopiller, der dog ikke længere hjælper.

- De første tre år med tilbagefald, blev kræften holdt nede med medicin. Mine læger har altid sagt, at jeg 'popper op igen', fordi min krop er så god til at komme sig. Jeg har en evne til at rejse mig og komme ovenpå igen, og jeg har altid holdt mig i gang. Det er først nu, at jeg kan mærke, at kræfterne ikke er, hvad de har været. Men jeg er også 71 år, så noget af den mistede muskelkraft kan også skyldes alderen, siger Bente. Hun synes, at de første ti år med tilbagefald har været gode, forstået på den måde, at hun har kunnet fortsætte med det, der giver hendes liv værdi.

- Da jeg fik konstateret brystkræft i 1992, var mit højeste ønske at se vores børn vokse op. Nu er mit højeste ønske at se vores børnebørn vokse op. Jeg er taknemmelig for alt det, jeg har oplevet. Min mand, Allan, og jeg er gode til at dyrke de glæder, der er. Vi har haft mange dejlige rejser sammen, vi holder meget af at være i sommerhus med vores børn og børnebørn, og for nylig fejrede vi guldbryllup, smiler Bente. Hun og Allan er blevet endnu tættere på grund af hendes sygdom, og Bente fortæller, at Allan er meget omsorgsfuld og støttende. Han er

både med til vigtige lægesamtaler, og han er også med til DBO's årsmøde. Bente har været engageret i DBO siden 1999, hvor hun har været kasserer de fleste år og blandt andet også er med til at arrangere DBO's årlige tilbagefaldsseminar.

- Det startede for seks år siden, fordi DBO gerne ville gøre noget for kvinder med tilbagefald. Det betyder meget at møde andre kvinder i samme situation, og jeg synes, at kvinder med tilbagefald skal forkæles lidt i løbet af sådan en weekend, udtaler Bente.

Tovholder på egen behandling

Bente lægger ikke skjul på, at hendes anden diagnose følte værre end den første.

- Da jeg fik konstateret brystkræft, gav lægen udtryk for, at tilbagefald er en værre diagnose end brystkræft, og den bemærkning har altid siddet i mig. Tilbagefald er en alvorligere diagnose, og jeg negligerer ikke min sygdom og har aldrig gjort det. Men jeg ved, at tilbagefald ikke er lig med en hurtig afslutning, og jeg har altid tænkt, at jeg selvfølgelig overlever. Da jeg fik brystkræft, bekymrede jeg mig faktisk mest om, hvordan vores børn ville reagere. Jeg syntes, at det var mest synd for dem, fortæller Bente. Hun følte sig mest syg, da hun under en kemokur mistede hår, øjenvipper og øjenbryn, for det fik hende til at se syg ud.

- Da jeg lige var blevet skaldet, sagde jeg til Allan, at jeg ikke

havde lyst til at se mig selv. Om natten skulle jeg på toilettet og tænkte ikke over, at jeg ikke havde hår på hovedet. Da jeg tændte lyset på badeværelset og så en skaldet udgave af mig selv i spejlet, fik jeg et chok! Men jeg vænnede mig til parykken. Jeg kan godt bekymre mig lidt for, om jeg taber håret igen, for jeg skal måske igennem endnu en kemokur, siger Bente. Hun er blevet ordineret bisfosfonater, der skal opbygge hendes knogler og gøre hendes krop stærk nok til at kunne klare kemo igen. Hun fortæller, at hun desværre har tabt sig, fordi hun har svært ved at skære sin mad ud, men det er der også råd for.

- Jeg drikker proteindrik fra Arla. Jeg synes, at de smager bedre end dem, man kan købe på apoteket. Det betyder meget, at Allan

laver god mad til os, og jeg er især glad for at spise gode supper, siger hun. Bente og Allan mener, at det er vigtigt at være tovholder på sin egen behandling. Da snakken falder på, hvordan Bente har kunnet tackle sit lange sygdomsforløb så positivt, lyder svaret.

- Vi sætter os ind i tingene. Det er godt at have en pårørende med til kontrolbesøg, så man er to til at opfange informationerne og stille spørgsmål. Det handler om at lytte til sin krop og insistere på at blive undersøgt, hvis man føler, at der er noget galt. Jeg er naturligvis træt af, at der gik et år, fra jeg henvendte mig hos lægen, til jeg fik konstateret tilbagefald. Men jeg har også den indstilling, at fortiden ikke kan laves om, og nutiden skal ikke ødelægges ved at bekymre sig om fremtiden.